

MALINAR ali **MALINOV HROŠČ** (*Byturus tomentosus* [De Geer])

Malinar je pogost škodljivec v nasadih malin, robid in križancev med malino in robido. Razširjen je v Srednji in Severni Evropi.

Slika 1: Malinar (foto: arhiv KIS)

Poškodbe

Spomladi se hrošči sprva prehranjujejo z mladimi listi nato pa objedajo brste in cvetne popke. Pomembnejšo škodo kot hrošči povzročajo ličinke z objedanjem plodičev. Napadeni plodovi rjavijo, otrdijo in so netržni.

Opis in bionomija

Odrasel hrošč je rjave barve. Telo hrošča je podolgovato, ovalno, dolgo od 4 do 5 mm. Pokrovke in nadvratni ščit so porasli z dlačicami. Tipalki sta kijasti. Jajčeca so svetleča, kremasto-bele barve, velika 1,5 x 0,4 mm. Ličinke so velike od 6 do 8 mm, blede rumeno-rjave barve s temno rjavo liso na hrbtni strani vsakega segmenta. Imajo rjavo glavo in 3 pare oprsni nog.

Malinar ima en rod na leto. Prezimijo ličinke ali odrasli hrošči v tleh. Hrošči na površje prilezejo konec aprila, navadno pa v maju pred cvetenjem malin in letajo vse do začetka julija. V času cvetenja malin samice odlagajo jajčeca posamično v cvetove. Samica tako odloži tudi do 120 jajčec v eni rastni dobi. Po približno desetih dneh se iz jajčec izležejo ličinke, ki se štirikrat levijo. Ličinke najprej izjedo sredico ploda (cvetišče), potem pa objedajo plodiče. Po petih do sedmih tednih ličinke dorastejo in padejo na tla. V tleh oblikujejo kokon v katerem se zabubijo in nato preobrazijo v hrošče.

Zatiranje

Nekemično

V integriranem varstvu je agrotehnični ukrep nastavljanje belih lepljivih plošč, s pomočjo katerih spremljamo navzočnost in številčnost hroščev v nasadu. Z okopavanjem zemlje okoli malin vplivamo na smrtnost ličink, ki prezimujejo v tleh. S spremljanjem sezonske dinamike malinarja s feromonskimi vabami smo ugotovili, da pri nas populacija še ni velika.

Kemično

Škropimo v začetku cvetenja, najpozneje pa, ko je odprtih 5 do 10 % cvetov. Trenutno pri nas na tržišču ni nobenega registriranega pripravka za zatiranje tega škodljivca.

Slika 2: Feromonska past za ulov odraslih hroščev (foto: arhiv KIS)

Besedilo: mag. Špela Modic

Datum nastanka: september 2016

Uporabljeni viri:

Vrabl, S. 1986. Posebna entomologija. Škodljivci poljščin. Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani VDO Biotehniška fakulteta, VTOZD za agronomijo, Ljubljana: 145 str.

Vrabl, S. 1992. Škodljivci poljščin. ČZP Kmečki glas, Ljubljana: 142 str.

Bovey, R., Baggiolini, M., Bolay, A., Bolay, E., Corbaz, R., Mathys, G., Meylan, A., Murbach, R., Pelet, F., Savary, A., Trivelli, G. 1967. La défense des plantes cultivées: traité pratique de phytopathologie et de zoologie agricole- 5 izdaja, 847 str.